

<https://doi.org/10.5817/NR2019-1-12>

II. brněnské literárněvědné kolokvium

Ve dnech 9. a 10. října 2018 se na půdě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity uskutečnilo mezinárodní *Brněnské literárněvědné kolokvium* doktorandů, realizované s podporou projektu *Mezinárodní doktorská škola*. V pořadí již druhý ročník setkání doktorandů a jejich školitelů z Polska, Litvy, Ukrajiny, České a Slovenské republiky byl věnován osobnosti a tvorbě ruského klasika F. M. Dostojevského (1821–1881). Tematické zaměření kolokvia bylo vymezeno aktuální problematikou studia osobnosti a tvorby Dostojevského, zahrnovalo význam a místo spisovatele v kontextu slovanských literatur, jako i současné trendy výzkumu jeho děl.

Úvodní slovo pronesli organizátor kolokvia a vedoucí Ústavu slavistiky prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc., a proděkan pro zahraniční vztahy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity doc. PhDr. Tomáš Pospíšil, Ph.D. Jednání svým příspěvkem otevřela ukrajinská vědkyně **Olha Červynska** (Ольга Червинська), která v románu *Výrostek* odhalila klíčové slovo, z jehož symboliky vychází interpretace celého románu. České prostředí reprezentovaly tři příspěvky. **Radka Hříbková** se věnovala symbolice mimiky a dětských gest v Dostojevského tvorbě. Příspěvek mapující činnost Společnosti Dostojevského v letech 2004–2018 přednesla **Miluše**

Bubeníková, shrnula v něm dosavadní výsledky, důležité milníky a naznačila další perspektivy činnosti spolku. Organizátor kolokvia **Ivo Pospíšil** poukázal na úskalí, která přináší současný výzkum Dostojevského tvorby. Příspěvek slovenské rusistky **Natálie Muránské** přiblížil recepci osobnosti a tvorby Dostojevského ve slovenském prostředí, zejména pohled na spisovatele očima dostojevskologa Andreje Červeňáka (1932–2012).

Doktorandi představili témata vycházející z jejich výzkumů. **Ingrida Kiseľiutė** z Litvy vystoupila se zajímavým příspěvkem o perspektivách výzkumu Dostojevského tvorby na základě hodnoty peněz. Doktorandka z Polska **Paulina Sikora-Krizhevská** zkoumala na příkladu adaptace novely *Strýčkův sen* možnosti divadelního zpracování Dostojevského děl. Filmové zpracování Dostojevského biografie zhodnotila **Natalija Valerianovna Nikorjak** (Наталія Валеріановна Никоряк) z Ukrajiny. Její kolega **Roman Anatoljevič Dzyk** (Роман Анатольевич Дзык) se věnoval současným trendům v ukrajinské dostojevskologii. **Lenka Paučová** srovnala měnící se pohled na osobnost F. M. Dostojevského a dílo *Deník spisovatele* v encyklopedických publikacích vydaných v Rusku v různých obdobích.

Jednání pokračovalo druhým konferenčním dnem; shrnutím přednesených příspěvků a nastolením dalších souvisejících problémů, jakými jsou například různé pohledy na místo Dostojevského v obsahové náplni univerzitních kurzů zaměřených na ruskou

a světovou literaturu. Kolokvium přispělo k prohloubení spolupráce mezi doktorandy a akademickými pracovníky zabývajícími se osobností a tvorbou F. M. Dostojevského.

Lenka Paučová

<https://doi.org/10.5817/NR2019-1-13>

Dialog kultur oslavil jubileum

Jubilejní desátý ročník oslavila mezinárodní vědecká konference *Dialog kultur*, která se uskutečnila ve dnech 15. a 16. ledna 2019 na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. O organizaci se již tradičně postarala Katedra ruského jazyka a literatury ve spolupráci se Slavistickou společností Franka Wollmana a s Českou asociací rusistů.

Konferenci zahájila prorektorka UHK pro tvůrčí činnost Mgr. Leona Stašová, Ph.D., podporu ze strany PdF UHK vyjádřila proděkanka pro internacionalizaci a praxe Mgr. Daniela Vrabcová, Ph.D. Za pořadatele pomluvila vedoucí KRJL PdF UHK Mgr. Jana Kostincová, Ph.D., na niž navázal předseda Slavistické společnosti Franka Wollmana prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc. Úvodní část konference zakončil předseda České asociace rusistů Mgr. Jiří Klapka, který zpestřil program hudební vložkou a představením vzácných textů z nových hudebních sborníků.

Na letošním *Dialogu kultur* se zase jednalo ve třech sekcích – v literárněvědné,

lingvistické a lingvodidaktické. Literární vědci a vědkyně se v tomto roce zaměřili na problematiku slovanských literatur a podob performance a řešili množství aktuálních otázek jako například téma paměti v ruské a české literatuře, tvorba J. S. Machara v souvislosti s ruskou literaturou, představovali performanci v kontextu divadla a konceptuální literatury aj.

V oblasti lingvistiky se rokovalo o cizojazyčných vlivech na slovanské jazyky na různých úrovních jazykového systému. Mimo jiné se řešily otázky silných a slabých stránek korpusu Intercorp a možností jeho použití v překladatelské práci, precedentní fenomény z oblasti sportu, řešila se translátologická problematika (například práce s terminologií v oblasti sociální sféry), vzpomínalo se na znakové osobnosti v lingvistice a stále aktuální diskuze o ruském jazyce na začátku 21. století aj.

Současné téma bylo rozvíjeno i v lingvodidaktické sekci, ve které se zabývalo moderními tendencemi v didaktice ruského jazyka. Zde účastníci diskutovali na témata používání vokální tvorby ve výuce fonetiky, lexiky a gramatiky, efektivního využití videomateriálu při výuce praktického jazyka, zpracování nových učebních materiálů, uměleckého textu jako výukového materiálu na hodinách ruského jazyka.

Na *Dialogu kultur* se svými příspěvky vystoupilo 50 odborníků a odbornic v oblastech lingvistiky, literární vědy a didaktiky, přičemž několik dalších kolegů a kolegyň přicestovalo i ze zahraničí bez